

lajte sovraštva med njimi in drugimi stanovi, kajti angaže smo prisiljeni, bojevati se za naše pravice, rešitve in povzdignjenja ubogega kmečkega stanu bodete dosegli z vašo prvaško slovenščino, zato dostuje naša razumljiva slovenščina, v prvi vrsti pa ga med ljudstvom, med narodi.

V obraz vam povemo vaše namene: naše vse delovanje gre na to, priskrbi za vaše vzgojence, katerim že v mladih letih vcepavate sovraštvo do tega, kar je nemška mati rodila, slovenske službe pri sodnijah in drugih uradih, brez ozira na to, da bi moral plačevati edino le kmet zvišanimi davki. Ni vam za slovenski je pri sodnijah, ker dobro veste, da se slovensko duje v slovenskih pokrajinah, ne, vi hočete pomeneje uradnikov; pri vsem tem pa vkljub vašemu kmetu hlinenju zasledujete le on smoter: „Kmet kaj.“

Štajerski deželni zbor.

Dne 10. t. m. se je v Štajerskem deželnem zboru volilna preuredba za Štajersko deželo enosno sprejela.

Po tej novej volilni uredbi ima vsak polnoleten stjan in tržan volilno pravico v četrto kurijo.

Po dolgem 7letnem bojevanju se je posrečiloški ljudski stranski našega deželnega zbora, tovažno volilno reformo na za vsakogar koristen in spraviti do rešitve.

Nova volilna reforma obsega povišanje za 8 datov, četrte kurije, v katero se štejejo splošni lei ter je razdeljena v sledeče okraje: Mesto Gradec redmestji 1. volitveni okraj; 2. volitveni okraj ob sodnijske okraje: Okolica mesta Gradca, Ketina, lon in Voitsberg; 3. okraj: sodnijski okraji Bruck, anz, Kindberg, Müzzzuschlag, Marijino Celje, Eisen- St. Gallen, Weiz, Birkfeld, Hartberg, Friedberg, Vorau Pollau. 4. okraj obsega sodnijske okraje: Leoben,

na levo — in to je vsa ljubezen, katero mi zamore ska- Gospodinja naj skrbi, da bode zopet to stvar odstranila, raje v škednju miši lovi, kakor pa na mojem svetem pismu in se s profetom Jeremijom začne kavsati, kakor zadnjič: tretja Jeremijada je razčesana.

Povabili me so na gostovanje, kar naenkrat proti večeru dekle po mene, moram iti na spoved. Med tem, ko se ajajo okoli mize, ko se pripravljajo k veselici, moram iti.

Dne 9. oktobra.

En dogodek. Dobil sem otroka!

V sedmih kotlih se zove kraj. Slisal sem večkrat od nje. tam gori v gorovju stanuje. Okoli in okoli so gozdi, visokimi bregovi se razprostira sedem velikanskih rup, ovanih sedem kotlov. Niti vedel nisem, da tam stanujejo

Predvčeraj, ravno ko sem hotel vstopiti v hišo, v ka- so obhajali ženitev, je priletela neka mala stara dekla, la je in sopihala težko. Se-le po dolgem molku je spre- nila in me prosila, naj bi šel na spoved tje gor v kotle. rja Ringelna vdova se hoče pripraviti na zadnjo pot. — ahko noč, si mislim, toraj v kotlih ne prebivajo samo temveč imajo celo čevljarja.

(Dalje prihodnjič.)

Mautern, Judenburg, Knittelfeld, Obdach, Oberzeiring, Murau, Oberwölz, Neumarkt, Liezen, Rottenmann, Gröbming, Irdning, Schladming in Aussere. V 5. okraj spadajo sodnijski okraji: Feldbach, Fehring, Fürstenfed, Kirchbach, Gleisdorf Libnica, Lonč in Stainz. Za 6. okraj so sodnijski okraji: Radgona, Murek, Eibiswald, Arnfels, Marberg, Maribor in Slovenska Bistrica. 7. okraj obsega sodnijske okraje: Celje, Vransko, Gornji Grad, Laško, Šoštanj, Konjice in Slovenji Gradec. 8. okraj pa obsega sodnijske okraje: Ptuj, Ormož, Sv. Lenart, Rogatec, Šmarje, Breg, Kozje, Sevnica, Ljutomer in Gornja Radgona.

Petrolej dražji!

Ena najpotrebnejših domačih potrebščin za vsakdanjo rabo je petrolej. Tega se v prvi vrsti morajo najbolj posluževati srednji in obožnejši ljudski stanovi, med katere moramo šteti obrtnike, kmete in delavce.

Pred kratkim se je cena petroleja zopet povišala in sicer približno za 12 vinarjev.

Vsak si lahko sam preračuni, kaj to pomeni, posebno pri stanovih, kateri morajo večer porabiti v to, da si prislužijo svoj vsakdanji kruh. Vprašal pa bode gotovo tudi vsakdo, kdo je temu kriv? Marsikateri bode v prvi vrsti krivil trgovca, češ, da on po svojem lastnem nagibu in v svoj lasten dobiček zvišuje ceno, da si s tem svoj žep napolni.

Temu pa ni tako. Podražanju petroleja so edino le krivi posestniki petrolejskih izvirov in z njimi zvezani bogataši, večinoma ljudje, kateri ne le samo, da so itak že milijonerji, da imajo itak že vsako leto na stotisoče dobička, vendar še vedno brez ozira na to, da svoje delavce izkoriščajo do zadnje kaplje krvi, povišujejo ceno vedno bolj in bolj.

Že meseca septembra t. l. so se združili ti izkoriščevalci ubogega ljudstva, ter so zvišali ceno petroleja pri 100 kg. za 9 kron 30 vinarjev. Sedaj so se zopet združili na nov rop in zvišanje petroleja je doseglo že najskrajnejšo mero.

Ako se dandanes podražujejo druge stvari, bodisi sladkor, kava itd., pri katerih seveda tudi ubožnejše ljudstvo najbolj trpi, je to vendar še odpustljivo, ker iz tega ima država vsaj svoj dobiček. Pri podražanju petroleja pa ni sedaj država nikakor v zvezi, temveč to je edino le v hasek milijonerjev, posestnikov petrolejskih izvirov.

Seveda imajo ti bogataši dober izgovor, češ colnina je vzrok. Petroléjsko podjetje, katero petrolej v druge države tako že ceneje oddaja, kakor doma, ne potrebuje nikakega zvišanja colnine.

V tem slučaju je pomoč pač jako lahka in sicer na ta način, da se colnina zniža. S to domačo potrebščino se ne sme vže ubogo ljudstvo, katero ima itak že dosti davkov, še bolj obdačiti in to samo v korist milijonerjev, špekulantov, judov.

Seveda omenjeni bogataši sami ob sebi, kakor tudi premožni ljudski stanovi tega podražanja nikakor ne občutijo. Njim je druga razsvetljava na razpolago, imajo plin (gas), elektriko i. t. d. S čim pa si naj

pomaga ubogo ljudstvo, obrtniki, kateri morajo polovico svojega dela ob zimskem času opraviti pri luči, kaj naj napravi kmet, kadar po trudapolnem dnevnem delu mora še pri luči raznotera domača opravila preskrbeti in kako si naj delavec, ako pride zvečer domov, pomnoži svoje duševno znanje z branjem prepotrebnihi poučljivih knjig, ako si ne bode mogel več kupiti luči, ako se zvišuje cena luči vedno in dosega vže ceno, katero marsikateri jako, jako težko plača.

Našim kmetom.

(Dalje.)

Zadnjič smo omenili, da dandanes kmečki fantje in dekleta tako radi silijo v mesto. Razmotrivali smo na tem mestu, da vabi enega ali drugega le boljši zaslužek, boljša hrana i. t. d.

Danes ti hočemo draga kmečka mladina pojasniti še nadalje slabe nasledke, katere doprinaša tako siljevanje v mesta, v mestne službe, v fabrike.

Dragi fant, ko dospeš v starost, ko te kliče neusmiljena vojaška dolžnost pod orožje, težkega srca se ločiš od svoje ljube domovine, težko zapustiš svojega očeta, svojo mater in britke misli ti rojijo po glavi, kako si bode moral oče priskrbovati tuje ljudi, da te nadomestujejo, kako se bode moral oče mučiti, da oskrbuje svoje posestvo z tujimi, na tvoje nadomestjenje došlimi močmi.

Ko si v mestu v veliki kasarni, ko si ogleduješ tebi dosedaj neznano mestno gibanje, priznal mi bodeš, da se ti polagoma vsili v srce pozabljenje na prelubi tvoj domači kraj, na tvoje stariše in njihovo trdo delo. Tu vidiš svojega nekdanjega prijatelja, kateri sedaj dela v mestu v fabriki, ob nedeljah lepo napravljenega po mestu hoditi s prstani na rokah in smodko v ustih. Tam zopet vidiš drugega, kako lahko delo ima celi dan in koliko si prisluži na teden.

Leto za letom tvojih vojaških dolžnostij preteče in čas dopusta je prišel. Že cela tri leta si prevdarjal, ali ne bi bilo boljše, da bi ostal v mestu in z drugimi jednako lahko stopal lepo oblečen po ulicah ker bi si v tu ali tam prislužil mnogo denarja, si privoščil večkrat kak kozarček vina in vse to pri jako lahkem delu. Namesto, da bi po pretečenih treh letih šel zopet nazaj na svoj dom in začel znova delati, kakor poprej v svoj lasten prid, namesto, da bi odvil breme iz očetovih pleč in prevzel doma kmetijo, namesto, da bi postal spoštovan kmet, ostaneš v mestu in vstopiš v delo v kaki fabriki.

Kako je to vse prišlo. Poželjenje po svetovnem veselju in hrupu bivalo je že delj časa v tvojem srcu. Ko si zapustil kasarno, videl si na stenah velika vabila: „Fabrika za železnino potrebuje mnogo delavcev po jako dobri plači.“ itd. To ti je odvzelo zadnjo misel na dom in ostal si v mestu ter vstopil v službo v veliki fabriki.

To vse ti moram priznati, kajti vsako bitje si išče, kolikor mogoče poboljšati svoje stališče ter priti do lažjega zaslužka.

Dragi, ali si pa tudi pri tem svojem ravnanju mislil na poznejše čase, na starost.

Dokler si mlad, zdrav in močen, imaš seveda dobro stališče, delo ti gre lahko od rok in resnično zaslužiš mnogo denarja.

Toda postal si bolan, tvoje moči so te zapustile, moraš iti v bolnišnico. Tam pač zopet ozdraviš a tvoje prejšnje moči pustil si pri težkem delu. V fabriki, v kateri si delal, potrebuje močne, mlade, zdrave ljudi. Ti tam nimaš več dela. Hodiš od enega podjetja do drugega, povsod dobiš isti odgovor, „leče moremo te rabiti, si preslab“. Malokdaj se posreči, da dobiš tu in tam še za nekaj časa delo, dokler obljubi bolezen vnovič ne vrže. Domov iti v svoj dom, kraj ti ni več mogoče. Tvojih starišev ni več. Odnosi si se tudi že toliko kmečkemu delu, da ga tudi drug ako bi bil zdrav, ne moreš več opravljati. Kaj kmet sedaj tvoja usoda! Tu in tam te vzame kdo za dan v delo, tu in tam si prislužiš še kak krajcar, moreš živeti. Toda kaj je konec. Slaba hrana in neredno življenje te spravijo do slabosti, ne moreš več ničesar prislužiti, kam prideš? V tvoj domovinski kraj, katerega si kot mladi, čvrsti fant zapustil, pripeljejo slabega, pohabljenega na telesu, premnogokrat pa tudi na duši. Od tvojih nekdanjih tovarišev sedanjih poštenih kmetov moraš jemati kot bežni živež, od enega do drugega te pošiljajo in postaneš nadloga občine.

Drugemu se tudi ne godi boljše. Tudi on je zapustil svoj kmečki dom kot zdrav, močen fant, si zaslužil v mestu lepše denarje, kakor mu je bilo mogoče bilo doma. Tega je usoda dohitela že v mestu. Kot zdrav, dober delavec oženil se je. Nekoliko časa se mu je dobro godilo. Pa kar naenkrat ga je dohitela smrtna bolezen in zapustil je vdovo z malimi otroci v največji bedi. Kam pride sedaj vdova z otroci? Občina, kjer je bil njen mož pristojen, mu skrbeti sedaj za nje. To je zopet novo breme za itak uboge kmečke občine.

Dragi kmečki fant! Tu imaš jasna pojasnila, kam pelje sila v mesto. Dokler si zdrav in močen, imaš dosti dela, ko te pa zapustijo moči, je tvoj zaslužek proč.

Res je, da ne more biti vsak posestnik ali kmet za sebe. Pa kaj temu? Oglej si nekoliko, kako te dobiš dandanes na kmetih delavca. Komaj da ga imaš čez zimo. V letnem času sili vse v mesto. Ostane doma. Čeprav moraš jesti črn kruh in delati težko, vendar ostane tvoje telo zdravo in ako postaneš star in slaboten, bodi prepričan, da te tvoj gospodar gotovo ne bode odvil, kakor staro železo, temveč svojih starih dneh bodeš imel mir in počitek in ne bode ti treba s solznimi očmi jesti tujega kruha, ampak jedel bodeš lahko kruh, katerega si sam zaslužil.

Ne oziraj se kmečka mladina na vabila v fabrike, tam pustite svoje zdravje, svojo mladost in postanete stari, pa padete občini v breme, ter namesto da bi pomagali povzdigniti kmečki stan, prispevate k njegovemu hiranju.